

УДК 373.3:613/614(045)

DOI 10.31339/2413-3329-2018-2(8)-80-83

Гавришко Сергій Гаврилович,

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,

Мукачівський державний університет, м. Мукачево

Маріонда Іван Іванович,

кандидат педагогічних наук,

Ужгородський національний університет, м. Ужгород

Мороз Федір Васильович,

старший викладач,

Мукачівський державний університет, м. Мукачево

ПРОБЛЕМА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

У статті розглянуто проблему підготовки майбутніх вчителів до формування понять «здоров'я» та «здоровий спосіб життя» у молодших школярів. Здійснений аналіз володіння теоретичними знаннями з основ здоров'я і здорового способу життя та стан його дотримання майбутніми учителями початкових класів.

Ключові слова: здоров'я, здоровий спосіб життя, підготовка майбутніх учителів.

Постановка проблеми. В умовах становлення нової української школи до особистості вчителя висуваються підвищені вимоги щодо його компетентностей та особистісних якостей. Він має бути не лише висококваліфікованим професіоналом з окремих навчальних дисциплін, а й людиною високої загальної культури, зокрема валеологічної. Реалізація учителя як професіонала і творчої особистості визначається його професійною підготовленістю. Забезпечення формування загальних і фахових компетентностей передбачає процес різнобічного розвитку майбутнього вчителя, формування гуманістичної педагогічної позиції на основі едності професійної, суспільно-економічної і валеологічної підготовки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Упродовж останніх десятиліть Україна активно розвивала світові тенденції щодо поліпшення стану здоров'я населення через освіту, що підтверджується науковими дослідженнями Г. Апанасенка, В. Горашука, О. Петрика. Особлива увага приділялась проблемам здоров'я молоді, формування правової та освітньої бази здорового способу життя (М. Гончаренко, О. Логвиненко, Ю. Ярчук). Ряд авторів вказують на пріоритетне значення способу життя у збереженні та зміцненні здоров'я (А. Бабич, О. Ковбан, А. Ковтун).

На підставі аналізу літературних джерел слід зазначити, що система освіти недостатньо формує в молоді мотивацію до ЗСЖ (Р. Карпюк, О. Петрик, Л. Соколенко, Ю. Ярчук). На думку багатьох дослідників (Т. Скороход, Л. Соколенко, О. Логвиненко), ситуація зі станом здоров'я зумовлена низьким рівнем знань про здоров'я і ЗСЖ, зневажливим і безвідповідальним ставленням молоді до свого здоров'я і здоров'я оточуючих. Незважаючи на очевидну необхідність підвищення оздоровчого потенціалу освіти, недостатньо використовуються різні аспекти основ здорового способу життя.

Мета статті: узагальнення проблем у підготовці майбутніх вчителів до формування здорового способу життя молодших школярів. Методи дослідження: теоретичні – вивчення, аналіз, осмислення та узагальнення науково-педагогічної та навчально-методичної літератури з проблеми дослідження; вивчення та аналіз базового матеріалу і змісту навчальних програм; емпіричні – спостереження, бесіда, обговорення, анкетування, оцінка і самооцінка з метою визначення стану дотримання майбутніх учителів здорового способу життя; статистичні – обробка результатів досліджень визначення стану дотримання майбутніми учителями засад здорового способу життя.

Результати дослідження. Здоровий спосіб життя є дієвим і надійним засобом збереження та зміцнення здоров'я, основою первинної профілактики, ефективною формою запобігання хворобам. Методологія з'ясування змісту поняття ЗСЖ передбачає вивчення його в послідовності від розкриття змісту деяких аспектів розвитку цього суспільно значущого явища до розуміння його

цілісності, системності. З огляду на такі позиції, здоровий спосіб життя, з одного боку, оцінюється як форма способу життя, а з іншого, – як умова, що сприяє реалізації розвитку інших форм і виявлень способу життя. Тому поняття «здоровий спосіб життя» не передбачає тільки виконання гігієнічних норм і правил, викорінювання шкідливих звичок, дотримання режиму дня, праці та відпочинку й санітарне просвітництво. Воно охоплює ширшу сферу у житті і діяльності людини, а також всебічне вивчення проблем, пов'язаних з ним, що можливе за умов використання комплексного підходу [2].

На думку Т. Скороход та Н. Урум, які дають комплексне визначення, здоровий спосіб життя оцінюється як типові та суттєві для даної суспільно-економічної формації форми життєдіяльності людей, що зміцнюють адаптивні можливості організму людини, сприяють повноцінному виконанню нею соціальних функцій та досягнення активного довголіття [9; 11]. Інші автори, зокрема В. Водоп'янова, розкриває поняття «здоровий спосіб життя» людини, акцентуючи основну увагу на суспільній цінності цього феномену. Згідно з такою позицією «здоровий спосіб життя людини є особливою суспільною цінністю, що є основою активності особистості як міри діяльності, сутнісної соціальної якості, яка виявляє високий ступінь «включеності» індивіда в суспільні стосунки» [3, с. 55].

У працях В. Водоп'янова [3] і О. Петрика [8] зазначається важливе значення умов гармонізації соціального та біологічного під час оцінювання основних характеристик здорового способу життя та вказується значущість деяких факторів, що спричиняють відхилення від такого узгодження.

Акцент на формування загальних та фахових компетентностей при підготовці майбутніх учителів є ключовим. Це є першою проблемою, яка на сьогодні не вирішена. Для цього важливо змінити саму методологію підготовки, спрямувавши її на самонавчання упродовж життя, на прийняття самостійних рішень в інтересах учнів, введення варіативної і інваріантної складових у структуру змісту навчання.

Другою проблемою в підготовці майбутніх учителів до формування здорового способу життя молодших школярів є відсутність формування в них індивідуального стилю педагогічної діяльності, під яким в теорії розуміється своєрідний спосіб виконання особистістю певної діяльності. У сучасній теорії існує два підходи до проблеми педагогічного індивідуального стилю - це стиль діяльності, орієнтований на результативність учнів, коли вчитель прагне до формування в них міцних глибоких знань, умінь і навичок та розвиток їхніх індивідуально-особистісних характеристик; другий – стиль діяльності, орієнтований на розкриття і вдосконалення в учнів їхнього потенціалу, формування в них позитивних особистісних якостей.

Формування індивідуального стилю педагогічної діяльності майбутніх учителів відбувається в процесі їх підготовки у вищому педагогічному навчальному закладі, ґрунтується на особистісно-орієнтованому підході, характеризується розвитком потреб у студентів професійного самовдосконалення і саморозвитку. Для формування індивідуального стилю педагогічної діяльності майбутніх учителів необхідно забезпечити створення умов для професійної самоосвіти студентів, врахування їхніх індивідуальних особливостей, стимулювання до саморозвитку і самовиховання. Важливим є розширення загальноосвітніх і виховних завдань, спрямованих на вивчення своєї особистості та забезпечення гармонійного співвіднесення індивідуального та суспільно-історичного досвіду.

Третью проблемою в підготовці майбутніх учителів є відсутність сформованої відповідальної позиції студентів щодо якості результатів їхньої навчальної діяльності, яка визначається лише обсягом одержаних знань і не враховує вміння, особистісні і професійні якості, мотивацію до професійної діяльності та рівень її готовності.

Висунення проблеми якості на перший план визначається низкою об'єктивних чинників. По-перше, від якості людських ресурсів залежить рівень розвитку країни і її глобальної економічної конкурентоспроможності. По-друге, якість освіти набуває все більшого значення в забезпеченні конкурентоспроможності випускників вищої школи на ринку праці. По-третє, специфіка якості освіти полягає в тому, що діяльність людини, яка є об'єктом педагогічного впливу, здійснюється через його психічну діяльність, внаслідок чого навчання несе в собі високу міру невизначеності.

У сучасних умовах розвитку освіти важливими стають не тільки отримані знання, але і способи засвоєння та перетворення навчальної інформації, розвиток пізнавальних сил і творчого потенціалу студентів, створення умов для максимального наближення змісту навчання до майбутньої професійної діяльності. Завданнями вищої школи є підготовка фахівців, здатних до свідомого суспільного вибору, використання досягнень науково-технічного прогресу, самостійного і творчого виконання своїх професійних обов'язків. Такий підхід вимагає вдосконалення змісту, форм і методів, підвищення ефективності навчально-виховного процесу, створення нових підходів до його організації. Проблема формування нової генерації педагогів потребує глибоких перетворень у сфері їх підготовки, оскільки вона пов'язана з перспективним розвитком суспільства в цілому. Необхідність реформування системи підготовки майбутнього вчителя передбачає, також, створення технологізованих систем навчання.

Удосконалення якості підготовки майбутнього вчителя знаходиться у прямій залежності від модернізації системи освіти, впровадження у практику вищої школи інноваційних педагогічних технологій. Виходячи з цього, слід відмітити, що наступною (четвертою) проблемою підготовки майбутніх учителів є їх технологізація, в основі якої лежить не отримання готових знань та їх репродуктивне засвоєння, а елементи перетворення та творчого педагогічного мислення.

Проблема технологізації навчально-виховного процесу є актуальною на сучасному етапі розвитку системи вищої освіти. Визначену роль на шляху України до європейської та світової інтеграції впровадження в систему освіти педагогічних технологій, оскільки технологія є не тільки у виробництві, а й у формуванні ідей, у розумовій і духовній праці [9]. Застосування педагогічних технологій спрямоване на досягнення конкретної мети, яка має бути діагностичною, на відміну від існуючих декларативних. Створення на основі конкретних діагностичних цілей чіткої системи організації та здійснення процесу навчання у вищій школі дозволяє відзначити його технологічний характер.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни у майбутніх учителів мають бути сформовані професійні компетентності, визнані вітчизняними і зарубіжними науковцями, такі як:

- навчання жити разом, розвиваючи знання про інших, про їхню історію, традиції і спосіб мислення; оволодівати культурою спілкування;

- збагачення свого загальнокультурного рівня як своєрідної перепустки до неперервної освіти, основи, яка необхідна для того, щоб навчатися протягом усього життя;

- навчання працювати компетентно, удосконалюватися у своїй професії;

- навчання жити з посиленням особистої відповідальності, здатності до самооцінювання, самоорганізації.

У світовій системі професійної освіти реалізується теза про те, що сучасний фахівець, у тому числі, вчитель, обов'язково має володіти низкою професійно особистісних якостей, об'єднаних поняттям «формула якості», яка включає: моральність; інтелект; майстерність; фізичну досконалість; професіоналізм; ініціативу; здатність творити, адаптуватися, генерувати ідеї, бути динамічною й оптимістичною особою.

Проблема професійної компетентності педагогічних працівників пов'язана з їхньою конкурентоздатністю. Знання в сучасних умовах стають важливим джерелом довгострокової стійкої конкурентної переваги, яка характеризується: включенням кожної особистості у систему правових і фінансових відносин, наявністю власної ресурсної бази і застосуванням у власній діяльності основ наук. Важливим у підготовці майбутніх учителів є оволодіння ними сучасними стратегіями навчання, такими як «навчання через досвід», «навчання через взаємодію», «самонавчання». На даному етапі розвитку сучасної педагогіки розкрито їх сутність і шляхи досягнення.

Зокрема, стратегія «навчання через досвід» передбачає зосередження уваги студентів на процесі навчання, а не на кінцевому результаті шляхом застосування набутого досвіду. Дана стратегія є важливою для залучення студентів до різних видів навчальної діяльності, критичного розгляду ними попередніх знань та досвіду, вироблення власних висновків та власного плану дій. Вона реалізується через такі методи навчання, як екскурсії, рольові ігри, уявні образи, ілюстрування тощо.

Стратегія «навчання через взаємодію», як правило, застосовується у малих групах і сприяє усвідомленню студентами очікуваного результату та часу, відведеного на виконання конкретних навчальних завдань. Дана стратегія реалізується такими методами навчання, як «мозковий шторм», розподіл за ознаками, обговорення, дискусія, бесіда, дебати, інтерв'ю, взаємне навчання.

Стратегія «самонавчання» зосереджується на індивідуальній діяльності студентів і спрямовується на прийняття ними зваженого обґрунтованого рішення. Вони навчаються аналізувати проблеми. Приймати самостійне рішення і цілеспрямовано діяти. Навички самостійного навчання уможливають адекватну адаптацію студентів до вимог освітнього процесу та змін суспільного устрою. Основними методами навчання даної стратегії є метод навчання за допомогою комп'ютера, опис візуального ресурсу, щоденник групи, читання та розмірковування під керівництвом викладача, навчальні контракти, ділове листування, дослідні проекти тощо. Разом з тим, крім вирішення вказаних вище проблем, необхідним є ґрунтовні знання і дотримання самими студентками здорового способу життя.

Метою констатуючого експерименту було виявлення рівнів знань, умінь і навичок студентів 4 курсу у гуманітарно-педагогічному коледжі МДУ. Наші дослідження показують, що більшість респондентів не ведуть здоровий спосіб життя: не дотримуються раціонального режиму дня 69,6%; перебувають на свіжому повітрі до 1 години 21,4% першокурсників, до 3 годин і більше лише – 10,6% студентів. Фізично активному відпочинку надають перевагу тільки 25,4% студентів, а займаються регулярно фізичною культурою і спортом 15,2% опитаних.

Вагомий фактор ризику втрати здоров'я пов'язаний із прийманням їжі: більше 1/3 студентів (34,4%) харчується тільки 1-2 рази на день, а для 1,1% характерна надлишкова кратність (5 і більше) прийомів їжі. Всі складники харчування (сніданок, обід,

полуденок, вечера) властиві тільки 7,5%. Основна частина 74,7% студентів приймає їжу безсистемно в часі. Однак, на пропозицію оцінити правильність свого харчування за п'ятибальною шкалою 33,7% поставили собі оцінки «4» та «5».

Серед студентів досить поширеними є тютюнокуріння і вживання спиртних напоїв: тютюнокуріння для дівчат 4 курсу становить 27,8, а вживання спиртних напоїв - 42,5%. Питома вага студентів, які іноді палять цигарки становить 8,6%, а тих, що курять регулярно - 16,0%. Не вживають спиртні напої тільки 25,1% студенток, а вживає часто або помірно кожна п'ята (19,0%) студентка. Близько 1/5 студентів (22,8%) пов'язують підліткову вагітність, вимушені аборти, венеричні хвороби, СНІД і подібне з прийомом алкоголю. Четверта частина (24,5%) студентів серед хвороб, що часто виникають у курців, назвали цироз печінки, захворювання шлунку та хвороби серцево-судинної системи.

Специфіка розв'язання проблеми виховання в учнів здорового способу життя вимагає активних методів навчання, реалізувати які за наявної матеріально-технічної бази і навчально-методичного забезпечення школи досить складно. Проблема вимагає глибокого розуміння психолого-педагогічних аспектів виховної роботи, яка відбиває специфіку змісту навчальної інформації про здоровий спосіб життя, особливості організаційно-педагогічних аспектів проведення різних форм занять і виховних заходів відповідного напрямку і спрямування та відповідної поведінки школярів, що ставить як важливу проблему вивчення і чіткого уявлення вчителем внутрішнього світу кожного учня.

Висновки та перспективи подальших досліджень. На основі узагальнення наукових джерел встановлено, що здоровий спосіб життя – це спосіб життєдіяльності людини, який вона усвідомлено обирає і відтворює самостійно в повсякденному побуті, що спосіб життя, стан здоров'я, фізичний розвиток та психоемоційний стан взаємопов'язані та, в значній мірі. Встановлено, що поняття «здоров'я» є цілісним, системним явищем, що виявляє себе в рівновазі взаємовідносин людини з оточуючим світом. Суб'єктивно здоров'я характеризується людиною через відчуття загального благополуччя, радості життя, працездатності, здатності до адаптації та опору.

Здоров'я та здоровий спосіб життя на сучасному етапі розвитку суспільства потребують особливого інтегрованого підходу щодо підготовки майбутніх вчителів до формування цих понять у молодших школярів, через визначенні нами проблеми, а саме: необхідністю оволодіння професійними вміннями в процесі навчання, формування індивідуального стилю педагогічної діяльності студентів, формування відповідальної позиції студентів щодо якості результатів їхньої навчальної діяльності, оволодіння різноманітними сучасними педагогічними технологіями та навичками самостійного навчання.

Результати проведеного опитування й анкетування показали, що тільки половина майбутніх учителів початкових класів володіють теоретичними знаннями з основ здоров'я і здорового способу життя та дотримуються його в процесі життєдіяльності.

Список використаних джерел

1. Апанасенко Г.Л. Валеология на рубеже веков / Г.Л. Апанасенко // Валеология. – 2000. – № 1. – С. 5–6.
2. Бабич А.М. Здоровий спосіб життя, як основний компонент стану здоров'я населення/ Бабич А.М., Ковбан О.Л., Якимичин І.Д., Ковтун А.А. // Науковий вісник ЛНУВМтаБТ ім.С.З.Гжицького. Том 16. №3(60). Ч.5. Львів-2014. С. 240-245.
3. Водопьянов В.И. Активный, здоровый образ жизни и нормология / В.И. Водопьянов // Методические и социальные проблемы медицины и биологии. – 1986. – Вып. 6. – С. 55.
4. Гончаренко М.С. Актуальные проблемы непрерывного валеологического образования в Украине / М.С. Гончаренко, Е.О. Коновалова // Методы совершенствования фундаментального образования в школах и ВУЗах: Матер. IX Междунар. науч.-метод. конф. – Севастополь, 2003. – С. 15–19.
5. Горашук В.П. Культура здоров'я – новий сучасний напрям формування здорового покоління / В.П. Горашук // Проблеми освіти: наук.-метод. зб. – К.: Інститут інноваційних технологій і змісту освіти, 2006. – Вип. 48. – С. 184–189.
6. Карпюк Р. Формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя у дітей та молоді в контексті вивчення шкільного предмета "Основи здоров'я" / Р. Карпюк, О. Петрик // Педагогічний часопис Волині. - 2016. - № 2. - С. 114-119.
7. Логвиненко О. Здоровий спосіб життя як наукове інтегроване поняття / О. Логвиненко // Молодь і ринок. – 2014. – № 5. – С. 62-65.
8. Петрик О.І. Медико-біологічні та психолого-педагогічні основи здорового способу життя. Курс лекцій: навч. посіб. [для студ. унів. та пед. ін-тів] / О.І. Петрик. – Львів: Світ, 1993. – 119 с.
9. Скороход Т.В. Готовність майбутніх учителів початкових класів до валеологічного виховання учнів / Т.В. Скороход // Валеологічна освіта в навчальних закладах України: стан, напрямки й перспективи розвитку: Зб. наук. праць XVI Всеукр. наук.-практ. конф. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2010. – Вип. 16. – Ч.1. – С. 69–76.
10. Соколенко Л. Сучасні тенденції формування культури здорового способу життя в процесі підготовки майбутніх фахівців / Л. Соколенко // Проблеми підготовки сучасного вчителя. - 2014. - № 10(2). – С. 193–199.
11. Урум Н.С. Підготовка майбутніх вчителів до забезпечення здорового способу життя молодших школярів / Н. Урум // Вісник Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми особистісно-орієнтованого навчально-виховного процесу в професійній освіті», Київ – Ізмаїл. – Ізмаїл, 2008. – Вип. 9. – С. 114-122.
12. Ярчук Ю.Г. Формування культури здорового способу життя в системі пріоритетів державної освітньої політики / Ю.Г. Ярчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія 7. Релігієзнавство. Культурологія. Філософія: [зб. наукових праць] / ред. рада: В. П. Андрущенко (голова). – К.: Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – Вип. 29 (41). – С. 226–229.

References

1. Apanasenko H.L., (2000), *Valeologiya na rubezhe vekov* [Valeology at the turn of the century.], *Valeology*, no. 1, pp. 5–6.
2. Babych A.M., Kovban O.L., Yakymyshyn I.D., Kovtun A.A. (2014), “*Zdorovy sposib zhyttia, yak osnovnyi komponent stanu zdorovia naselemnia*” [Healthy lifestyle as the main component of the health of the population], *Scientific Bulletin of LNUVMtaBT named after S.Z. Hzhyskyi*, Vol. 16. No. 3 (60). Part 5, Lviv, 2014, pp. 240-245.
3. Vodopyanov V.I. (1986), “*Aktivnyy, zdorovy obraz zhizni i normologiya*” [Active, healthy lifestyle and normology], *Metodicheskiye i sotsial'nyye problemy meditsyny i biologii*, No. 6., p. 55.
4. Goncharenko M.S., Konvalova E.A. (2003), *Aktual'nyye problemy nepreryvnogo valeologicheskogo obrazovaniya v Ukraine* [Actual problems of continuous valedological education in Ukraine], *Proc. of IX Int. Sci.-Methodol. Conf. “Methods of perfection of fundamental education in schools and higher educational institutions”*, Sevastopol, 2003, pp. 15–19.

5. Horashchuk V.P. (2006), "Kultura zdorovia – novyi suchasnyi napriam formuvannia zdorovoho pokolinnia" [The culture of health is a new modern trend for the formation of a healthy generation], *Problems of Education: sci-methodol. collected articles*, Kyiv: Institute of innovative technologies and content of education, 2006. no. 48, pp. 184–189.
6. Karpiuk R., Petryk O. (2016), "Formuvannia pozytyvnoi motyvatsii na zdorovy sposib zhyttia u ditei ta molodi v konteksti vyvchennia shkilnoho predmeta "Osnovy zdorovia"" [Formation of positive motivation for a healthy lifestyle among children and young people in the context of studying the school subject "Fundamentals of Health"], *Pedagogical Journal of Volyn*, 2016, no. 2, pp. 114–119.
7. Lohvynenko O. (2014), "Zdorovyvy sposib zhyttia yak naukove intehrovane ponyattya" [Healthy Lifestyle as a Scientific Integrated Concept], *Youth and Market*. No. 5, pp. 62–65.
8. Petryk O.I. (1993), "Medyko-biologichni ta psykhologo-pedahohichni osnovy zdorovoho sposobu zhyttia. Kurs lektsiy: navch. posib. [dlya stud. un-tiv ta ped. in-tiv]" [Medical and biological and psychological and pedagogical bases for a healthy lifestyle. Course of lectures: tutor. manual [for the students of universities and pedagogical institutes]], Svit, Lviv, Ukraine.
9. Skorokhod T.V. (2010), "Hotovnist maibutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv do valeolohichnoho vykhovannia uchniv" [Readiness of the future primary school teachers to valeological education of students], *Proceedings of XVIth All Ukrainian Scientific and Practical Conference "Valeological education in educational institutions of Ukraine: state, trends and perspectives of development"* Kirovohrad, RVV KDPU named after V. Vynnychenko, 2010, no. 16, p.1, pp. 69 – 76.
10. Sokolenko L.(2014), "Suchasni tendentsiyi formuvannia kultury zdorovoho sposobu zhyttia v protsesi pidhotovky maybutnikh fakhivtsiv" [Modern trends in the formation of a healthy lifestyle culture in the process of future specialists' training], *Problems of modern teacher training*, 2014, no. 10(2), pp. 193-199.
11. Urum N.S. Pidhotovka maybutnikh vchyteliv do zabezpechennia zdorovoho sposobu zhyttia molodshykh shkolyariv [Future teachers training for ensuring a healthy lifestyle for junior school students], *Proc. of All Ukrainian scientific and practical conference "Actual Problems of the Person-Oriented Educational Process in Professional Education"*, Kyiv – Izmail, Izmail, 2008, no. 9, pp. 114-122.
12. Yarchuk Yu.H.(2013), "Formuvannia kultury zdorovoho sposobu zhyttia v systemi pryoritetiv derzhavnoi osvithoi polityky" [Formation of a healthy lifestyle culture in the system of priorities of state educational policy], *Scientific Bulletin of the National Pedagogical University named after M.P. Drahomanov, Series 7. Religious studies. Culturology. Philosophy: collected articles*, Kyiv : Publishing House of NPU named after M.P. Drahomanov, 2013, no. 29 (41), pp. 226-229.

В статті определены проблемы подготовки будущих учителей к формированию понятий «здоровье» и «здоровый образ жизни» в младших школьников. Проведен анализ уровня теоретические знания основ здоровья и здорового образа жизни и уровень их использования будущими учителями начальной школы.

Ключевые слова: здоровье, здоровый способ жизни, подготовка будущих учителей.

The formation of general and professional competences of students of pedagogical specialties involves the future teacher's diversified developmental process, the formation of a humanistic pedagogical position on the basis of the unity of professional, socio-economic and valeological training. Analysis of recent research and publications. Over the past decades, special attention has been paid to the health problems of young people in Ukraine, to the formation of a legal and educational base for a healthy lifestyle (V. Butenko, L. Vysochan, M. Honcharenko, M. Hrynova, V. Yefimova, V. Orzhekhovska, O. Lohvynenko, V. Petlenko, I. Solonenko, S. Strashko, Yu. Yarchuk). According to many scientists Ukrainian educational system does not sufficiently motivate young people to observe the healthy lifestyle bases (M. Hrynova, H. Zaitsev, O. Kabatska, V. Chernii, R. Karpiuk, O. Petryk, L. Sokolenko, Yu. Yarchuk), and the situation, that concerns the state of health is determined by a low level of knowledge about health and healthy lifestyle, disrespectful and irresponsible attitude of young people toward their health and the health of others (Skorokhod, V. Orzhekhovska, O. Lohvynenko). The aim of the article is to summarize the problems in the future teachers' training for the junior pupils' healthy lifestyle formation. At the present stage of society's development health and healthy lifestyle require a special integrated approach to the future teachers' training for the formation of these concepts in junior pupils, due to the identified problems, namely: the necessity for professional skills mastery in the course of training process, the formation of individualised style of students' pedagogical activity, the formation of students' responsible position on the quality of their educational activities results, the mastering of different modern pedagogical technologies and self-study skills. The results of the conducted questioning and survey showed that only half of the future primary school teachers have theoretical knowledge of the basic principles of health and healthy lifestyle and observe (follow) them in the process of their life.

Key words: health, healthy lifestyle, future teachers training.

УДК 378.011.3-051:78:784

DOI 10.31339/2413-3329-2018-2(8)-83-86

Гаснюк Вероніка Василівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет, м. Мукачеве

МЕТОДИЧНА КУЛЬТУРА МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ВОКАЛУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

В статті розкрито сутність понять: «культура» та «методична культура» майбутнього викладача. Проаналізовано наукові дослідження проблеми формування методичної культури майбутнього викладача. Обґрунтовано актуальність методичної культури викладача вищого навчального закладу. З'ясовано значення формування методичної культури в процесі вокальної підготовки майбутнього викладача та їх професійного становлення.

Ключові слова: культура, методична культура, методична культура майбутнього викладача вокалу.

Постановка проблеми. Нові тенденції у професійній освіті, її діалог з культурою людини як творця і суб'єкта, здібного до культурної самоосвіти, стимулювали інтерес до дослідження феномену «методична культура» майбутнього викладача вокалу. Модернізація системи підготовки майбутніх викладачів у вищих навчальних закладах є актуальною проблемою сьогодення.

Переконані, що студент, який бездоганно володіє всіма аспектами вокально-виконавської діяльності, не стане, по суті, викладачем, якщо не буде вміти навчити, не оволодіє технологіями, що сприятимуть процесу навчання й виховання.

Стратегічною метою професійної освіти є передавання акумульованої суспільством культури. В контексті підготовки

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>